

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.5.2022
COM(2022) 604 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

**om Cyperns nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om
Cyperns stabilitetsprogram 2022**

{SWD(2022) 604 final} - {SWD(2022) 640 final}

RÅDETS REKOMMENDATION

om Cyperns nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Cyperns stabilitetsprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241³, genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens uppdaterades den [XX] juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.
- (2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

vederbörlig hänsyn till det gemensamma åtagandet på det sociala toppmötet i Porto i maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Cypern var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning⁴. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som rådet antog den 5 april 2022, liksom förslaget till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som rådet antog den 14 mars 2022.

- (3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts exempelvis genom högre priser på energi och livsmedel och svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom. EU märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 direktivet om tillfälligt skydd⁵ för första gången. Det ger fördrivna människor från Ukraina rätten att lagligen stanna i EU och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbete, hälso- och sjukvård, bostad och social välfärd.
- (4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, förutom eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då den ändrade planen lämnades in.
- (5) Den allmänna undantagsklausulen är aktiverad sedan mars 2020⁶. I sitt meddelande av den 3 mars 2021⁷ förde kommissionen även fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser, EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁵ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs, EUT L 71, 4.3.2022, s. 1.

⁶ Meddelande från kommissionen till rådet om aktivering av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten, COM(2020) 123 final, 20.3.2020.

⁷ Meddelande från kommissionen till rådet: *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser*, COM(2021) 105 final, 3.3.2021.

kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i EU eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

- (6) I enlighet med riktlinjen i rådets yttrande av den 18 juni 2021 om stabilitetsprogrammet 2021 mäts den finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (ej inräknat diskretionära åtgärder på inkomstsidan), exklusive covid-19-relaterade tillfälliga åtgärder, men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt⁸. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade⁹ primära löpande utgifter (ej inräknat diskretionära åtgärder på inkomstsidan och exklusive tillfälliga nödåtgärder i samband med covid-19-krisen) och investeringar.
- (7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen¹⁰. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 ansåg kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, även om det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.
- (8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen av den 2 mars 2022 beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med vinterprognosen. Mot bakgrund av dessa överväganden bör de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning och hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, och anpassas till länderna efter deras

⁸ Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

⁹ Som inte finansieras med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder.

¹⁰ Meddelande från kommissionen till rådet: *Finanspolitisk vägledning för 2023*, COM(2022) 85 final, 2.3.2022

finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.

- (9) Den 17 maj 2021 lämnade Cypern in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 20 juli 2021 antog rådet sitt beslut om godkännande av bedömningen av återhämtnings- och resiliensplanen för Cypern¹¹. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen fattar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Cypern på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.
- (10) Den 5 maj 2022 lämnade Cypern in sitt nationella reformprogram för 2022 och den 2 maj 2022 sitt stabilitetsprogram för samma år, i enlighet med artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Cyperns halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen också återspeglas i 2022 års nationella reformprogram.
- (11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Cypern¹². Den innehöll en bedömning av hur väl Cypern hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Cyperns genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten behandlades också Cyperns framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå EU:s överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, liksom framstegen med att nå FN:s mål för hållbar utveckling.
- (12) Kommissionen har genomfört en fördjupad granskning i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011 för Cypern och resultatet offentliggjordes den 23 maj 2022¹³. Kommissionen drog slutsatsen att Cypern har makroekonomiska obalanser. Under covid-19-krisen försämrades framför allt det stora bytesbalansunderskottet rejält, vilket ytterligare belastade den redan höga utlandsskulden och offentliga och privata skuldsättningen, medan de nödlidande lånen i finanssektorn låg kvar på en hög nivå, trots en betydande minskning.
- (13) Cypern lade fram sitt stabilitetsprogram för 2022 den 2 maj 2022. Rådet har granskat Cyperns stabilitetsprogram för 2022, och dess yttrande återspeglas särskilt i rekommendation 1 nedan.
- (14) Den 20 juli 2020 rekommenderade rådet Cypern att under 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i linje med den allmänna undantagsklausulen, för att

¹¹ Rådets genomförandebeslut av den 20 juli 2021 om godkännande av bedömningen av återhämtnings- och resiliensplanen för Cypern (ST 10686/2021; ST 10686/2021 ADD 1).

¹² SWD(2022) 604 final.

¹³ SWD(2022) 628 final.

ändamålsenligt hantera pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. Cypern rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en sund offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Cyperns offentliga underskott under 2021 från 5,8 % av BNP 2020 till 1,7 % 2021. Cyperns finanspolitiska åtgärder bidrog till den ekonomiska återhämtningen under 2021, samtidigt som de tillfälliga krisstödsåtgärderna ökade från 3,6 % av BNP 2020 till 3,9 % 2021. De åtgärder som Cypern vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antog 2020 och 2021 var tillfälliga eller kompenserades genom uppvägande åtgärder. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat uppgick den offentliga bruttoskulden 2021 till 103,6 % av BNP.

- (15) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i 2022 års stabilitetsprogram är realistiskt. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 2,7 % under 2022 och med 3,8 % under 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en lägre real BNP-tillväxt, 2,3 % 2022 och 3,5 % 2023, främst på grund av en förväntad svagare extern efterfrågan i kommissionens prognos, vilket innebär ett negativt bidrag från nettoexporten jämfört med ett lägre bidrag i stabilitetsprogrammet 2022. I sitt stabilitetsprogram 2022 förväntar sig regeringen att Cypern kommer att uppnå en balanserad budget under 2022 och ett budgetöverskott på 0,4 % av BNP under 2023. Förbättringen under 2022 beror främst på att de flesta krisåtgärder har avvecklats. Enligt programmet väntas den offentliga skuldkvoten minska till 93,9 % av BNP under 2022 och fortsätta att minska till 88,2 % under 2023. Utifrån de politiska åtgärder som var kända vid prognosens brytdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett underskott i de offentliga finanserna på 0,3 % av BNP för 2022 respektive på 0,2 % av BNP för 2023. Detta är lägre än beräknat i stabilitetsprogrammet 2022 och beror främst på att kommissionens prognos innehåller mer försiktiga beräkningar av skatteintäkter. I kommissionens vårprognos 2022 förutses en i stort sett likartad offentlig skuldkvot, 93,9 % av BNP 2022 och 88,8 % 2023.

Utifrån kommissionens vårprognos 2022 beräknas i nuläget den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 2,6 %. Denna beräkning omfattar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Cypern potentiella tillväxt.

- (16) Under 2022 har regeringen fasat ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisstödsåtgärderna förväntas minska från 3,9 % av BNP 2021 till 0,1 % 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,2 % av BNP 2022 och som väntas bli utfasade under 2023¹⁴. Dessa åtgärder består främst i sociala transfereringar till fattigare hushåll, sänkta indirekta skatter på energiförbrukning samt pristak på slutkunds- och grossistpriser. De har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna förblir höga också under 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Vissa av dessa åtgärder är inte riktade, bland annat sänkningen av skattesatsen på hushållens elräkningar, prissänkningen på konsumentavgifter eller sänkningen av punktskatter på petroleum. Underskottet i de offentliga finanserna

¹⁴ Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för dessa åtgärder sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

påverkas också av kostnaderna för att erbjuda tillfälligt skydd till fördrivna personer från Ukraina, vilket i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,1 % av BNP under 2022 och 0,2 % under 2023¹⁵.

- (17) Den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Cypern¹⁶ att under 2022 upprätthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Cypern rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en sund offentligfinansiell ställning och säkerställa hållbara offentliga finanser på medellång sikt, och samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.
- (18) Under 2022 förväntas enligt kommissionens vårprognos 2022 och inbegripet uppgifterna i Cyperns stabilitetsprogram för 2022 den finanspolitiska inriktningen vara i stort sett neutral med +0,1 % av BNP, medan rådet rekommenderade en stödjande finanspolitisk inriktning¹⁷. Cypern planerar att ge fortsatt stöd till återhämtningen genom att använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investering, vilket rådet rekommenderade. Det positiva bidraget till den ekonomiska aktiviteten från de utgifter som finansieras med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder, förväntas öka med 0,7 procentenheter av BNP jämfört med 2021. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,6 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen 2022¹⁸. Cypern planerar därför inte att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (ej inräknat nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett i stort sett neutralt bidrag på 0,2 procentenheter till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar den ytterligare effekten från åtgärderna för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,1 % av BNP) liksom kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP).
- (19) I kommissionens vårprognos 2022 beräknas den finanspolitiska inriktningen under 2023 ligga på +0,1 % av BNP vid oförändrad politik¹⁹. Cypern förväntas fortsätta att använda bidragen från faciliteten för återhämtning och resiliens under 2023 för att finansiera ytterligare investeringar i stöd för återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska aktiviteten från de utgifter som finansieras med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder, förväntas öka med 0,3 procentenheter av BNP jämfört med 2022. Nationellt finansierade investeringar

¹⁵ Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till EU förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom EU i mars 2022. För budgetkostnader per person grundas beräkningarna på mikrosimuleringsmodellen Euromod från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av såväl kontantförmåner som människor kan vara berättigade till som naturaförmåner som utbildning och hälso- och sjukvård.

¹⁶ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Cyperns stabilitetsprogram 2021, EUT C 304, 29.7.2021, s. 58.

¹⁷ Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

¹⁸ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara neutralt, 0,0 procentenheter av BNP.

¹⁹ Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,1 procentenhet till den finanspolitiska inriktningen 2023²⁰. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (ej inräknat nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett i stort sett neutralt bidrag på 0,1 procentenheter till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar effekten från utfasningen av åtgärder mot höjda energipriser (0,2 % av BNP) liksom ytterligare kostnader för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP).

- (20) I 2022 års stabilitetsprogram förväntas överskottet i de offentliga finanserna successivt öka till 1,5 % av BNP under 2024 och till 1,7 % 2025. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas därför ligga kvar under 3 % av BNP under programperioden. Dessa prognoser förutsätter att det sker en minskning av vissa offentliga utgifter, framför allt subventioner, samt en begränsning av tillväxten i andra utgifter, däribland insatsförbrukning och sociala transfereringar in natura. Efter den topp som nåddes 2022 beräknas också de offentliga investeringarna minska räknat i procent av BNP. Enligt programmet väntas den offentliga skuldkvoten minska fram till 2025, med en minskning till 81 % under 2024 och en minskning till 76,7 % under 2025. Utifrån kommissionens analys verkar riskerna för skuld hållbarheten vara medelhöga på medellång sikt.
- (21) I enlighet med artikel 19.3 b och kriterium 2.2 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. De ska bidra till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Cypern från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, förutom alla landsspecifika rekommendationer som hade utfärdats fram till den dag då planen antogs. De avser framför allt offentliga finanser och hälso- och sjukvård, arbetsmarknads- och socialpolitik, utbildning och kompetens, offentliga och privata investeringar, den gröna och den digitala omställningen samt strukturreformer för att förbättra den offentliga sektorns funktionssätt, bekämpa korruption och verka för mindre nödlidande lån i banksektorn.
- (22) Genomförandet av Cyperns återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen i Cypern står för 41 % av planens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 23 % av planens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål, kommer att bidra till att Cypern snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen, samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför planen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.
- (23) Cypern lämnade in partnerskapsavtalet och de övriga sammanhållningspolitiska programdokumenten²¹ den 30 december 2021. I enlighet med Europaparlamentets och

²⁰ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara kontraktivt, 0,2 procentenheter av BNP.

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och

rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 ska Cypern beakta de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan dessa fonder och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.

- (24) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen står Cypern inför en ytterligare utmaning vad gäller styrningen av statsägda enheter. Styrningssystemet uppvisar brister i förhållande till internationella standarder (t.ex. OECD:s riktlinjer för företagsstyrning av statsägda enheter och Världsbankens verktygslåda för företagsstyrning av statsägda enheter), vilket slår mot Cyperns produktivitet och företagsklimat. Framför allt skulle ökad transparens och större ansvarsskyldighet i fråga om ekonomiska resultat och offentliga mål öka de statsägda enheternas effektivitet och ändamålsenlighet. Detsamma gäller för genomförandet av bästa praxis, såsom en meritbaserad och transparent process för nomineringar till statsägda enheters ledningsorgan, och överföringen av dessa enheters ägarfunktion från politiskt inriktade fackministerier till ett särskilt centralt organ. Om man öppnar kommersiellt bärkraftiga marknader där statsägda enheter för närvarande har en dominerande ställning (t.ex. förnybar energi), skulle detta leda till att dessa marknader blir effektivare, påskynda den gröna och digitala omställningen och bidra till att diversifiera ekonomin. Genom att agera i fråga om statsägda enheter skulle styrningen i Cypern bli effektivare och marknaden för lokala och utländska företag bli rättvisare och öppnare. Detta är i linje med målen i den långsiktiga strategin för Cypern och den underliggande handlingsplanen (under initiativområdet ”Modernisera statsägda företag och skapa rätt incitament för innovation och effektivitet”). Politik som syftar till att förbättra styrningen av statsägda enheter kan främja en minskad statsskuld eftersom en bättre styrning av statsägda enheter skulle leda till en effektivisering av den offentliga sektorn. Den kan även bidra till att förbättra företagsklimatet och öka den potentiella tillväxten.
- (25) Inom ramen för det mandat som EU:s stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar REPowerEU-planen till att så snart som möjligt fasa ut Europeiska unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte fastställs de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på EU-nivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.
- (26) De förnybara energikällornas fulla potential skulle kunna frigöras och påskyndas ytterligare i Cypern, framför allt genom fortsatt rationalisering av tillståndsförfarandena och ytterligare investeringar i solenergianläggningar. Cypern använder för närvarande ingen gas, men olja utgör 85,6 % av energimixen. Med tanke på de kraftigt fluktuerande energipriserna på de globala marknaderna är det avgörande för den cypriotiska ekonomins hållbarhet att det kraftiga oljeberoendet minskar.

vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. EUT L 231, 30.6.2021, s. 159.

Oljeförsörjningen är helt beroende av import, även om oljeimporten från Ryssland på enbart 1 % ligger långt under EU-genomsnittet på 23 %²². För att diversifiera energiförsörjningen och minska importberoendet vore det fördelaktigt för Cypern att påskynda utvecklingen av vätgaskompatibel infrastruktur för gasimport och ytterligare sammanlänkningar av elnät för att främja utbyggnaden av förnybara energikällor. Där så är möjligt rekommenderas nya infrastruktur- och nätinvesteringar som rör gas att vara framtidssäkrade, så att de i framtiden lättare kan användas för hållbara bränslen och på så sätt vara hållbara på längre sikt. Energieffektivitetspolitiken skulle dessutom kunna utökas och påskyndas, även inom transportsektorn, för att hålla nere ökningen av energiförbrukningen, som ligger långt över EU-genomsnittet. Energieffektivitetsåtgärder förväntas också bidra till att ta itu med den energifattigdom som en hög andel av befolkningen (20,9 %) upplever, bland annat genom att använda sammanhållningspolitiska fonder när så är lämpligt. Det kommer att behövas en ytterligare höjning av ambitionerna att minska utsläppen av växthusgaser, öka andelen förnybar energi och öka energieffektiviteten om Cypern ska uppnå målen i 55 %-paketet.

- (27) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom många sektorer, kan Cypern utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken för att på så sätt minska de socioekonomiska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest. Dessutom kan Cypern använda Europeiska socialfonden+ för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.
- (28) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet för 2022, och dess yttrande²³ återspeglas i rekommendation 1 nedan.
- (29) Med hänsyn till de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra rekommendationen om euroområdets ekonomiska politik. För Cypern återspeglas detta särskilt i rekommendationerna 1 och 2 nedan.
- (30) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och denna bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet för 2022 och stabilitetsprogrammet för samma år. Dess rekommendationer enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendationerna 1, 2, 3 och 4 nedan. Rekommendationerna 1 och 2 bidrar också till genomförandet av rekommendationen för euroområdet, särskild de första och fjärde rekommendationerna för euroområdet. De finanspolitiska åtgärder som det hänvisas till i rekommendation 1 bidrar bland annat till att hantera obalanser med koppling till hög statsskuld. Den politik som avses i rekommendation 2 bidrar bland annat till att hantera obalanser kopplade till hög privat skuldsättning genom att begränsa alltför stor upplåning av den privata sektorn. Den hanterar även obalanser kopplade till hög statsskuld och bytesbalansunderskott genom att diversifiera ekonomin samt obalanser kopplade till den stora stocken nödlidande lån. Den politik som avses i rekommendation 3 bidrar bland annat till att hantera obalanser kopplade

²² Eurostat (2020), andelen rysk import av den totala importen av naturgas, olja och stenkol. När det gäller genomsnittet för EU-27 baseras den totala importen på import från länder utanför EU-27. För Cypern omfattar den totala importen handel inom EU. Olja omfattar råolja och raffinerade oljeprodukter.

²³ Enligt artikel 5.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.

till hög statsskuld, genom att öka den offentliga sektorns effektivitet och långsiktiga tillväxt, samt obalanser kopplade till privat skuldsättning och utlandsskuld genom att öka den långsiktiga tillväxten. Den politik som avses i rekommendation 4 bidrar bland annat till att hantera sårbarheter kopplade till den höga statsskulden på längre sikt.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Cypren att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med hänsyn till ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, bland annat med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens, REPowerEU och andra EU-fonder. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en sund offentligfinansiell ställning.
2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 28 juli 2021. Snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 i syfte att påbörja genomförandet av dem.
3. Vidta åtgärder för att förbättra styrningen av statsägda företag i enlighet med internationella standarder.
4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen och ytterligare diversifiera energiförsörjningen genom att påskynda användningen av förnybar energi, framför allt genom en ytterligare rationalisering av tillståndsförfarandena och utökad fotocellsteknik. Utveckla sammanlänkningar av elnät med grannländer och samtidigt utöka och påskynda energieffektivitetsåtgärder, även inom transportsektorn.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*